

# SOIDENSUOJELUTYÖRYHMÄN KOKOUS 8/2014

YM027:00/2012

## MUISTIO

**Kokousaika:** Tiistai 19.8.2014 klo 10.00 - 15.10

**Kokouspaikka:** Ympäristöministeriö, neuvotteluhuone Kastelli, Kasarmikatu 25, Helsinki ja virtuaalihuone YM

Videoneuvotteluyhteys YM:n virtuaalihuoneeseen osoitteella:  
[877042@video.sonera.fi](mailto:877042@video.sonera.fi) ja ulkoinen PIN-koodi 953163#

**Paikalla:** Aulikki Alanen, YM, puheenjohtaja  
Marja Kokkonen, MMM (10.15 lähtien)  
Minna Pappila, YM  
Satu Kalpio, MH  
Kaisu Aapala, SYKE, sihteeri  
Asta Harju, GTK (etänä)  
Samuli Joensuu, Tapio  
Janne Kotiaho, JY  
Leena Rinkineva-Kantola, Etelä-Pohjanmaan ELY (etänä)  
Ismo Karhu, PPL  
Risto Sulkava, SLL  
Keijo Savola, Luonto-Liitto  
Santtu Kareksela, JY  
Markus Nissinen, Metsäomistajien liitto Länsi-Suomi, Tommi Siivosen MTK varajäsenenä

Työryhmän ulkopuolelta:  
Olli Autio, Etelä-Pohjanmaan ELY (paikalla asialistan kohdan 5 käsittelyn aikana)  
Ninni Mikkonen, MH (aamupäivä)  
Mikael Hildén, SYKE (aamupäivä)  
Matti Sihvonen, SYKE (aamupäivä)  
Päivi Gummerus-Rautiainen, YM (10.45. lähtien)  
Heidi Pirhonen, SYKE (aamupäivä)  
Anni Törhönen, SYKE (aamupäivä)

## 1. Kokouksen avaus ja asialistan hyväksyminen

Puheenjohtaja Aulikki Alanen avasi kokouksen klo 10.00.

Muissa asioissa käsitellään Varsinais-Suomen ja Kaakkois-Suomen lisäkohteet sekä Hakkurinkorpi ja asialistan kohdassa 5 Suomenselän-Maanselän vyöhyke ja vihreävyöhyke. Hyväksyttiin asialista.

## 2. Edellisen kokouksen muistion hyväksyminen

Käytiin läpi edellisen kokouksen (12.8.2014) muistio. Muistion kohtaan 3 (Tilannekatsaus) tehtiin seuraava lisäys: ”Erityisesti ongelmia on Pohjois-Karjalassa, Kainuussa ja Kaakkois-Suomessa.” Muistion kohdassa 4 (Kuuleminen) muokattiin ekologisia käytäviä koskeva lause muotoon: ”Selvitetään Suomenselän-Maanselän ekologisen käytävän ja Fennoskandian vihreän vyöhykkeen leveyttä ja muodostamista.”

Hyväksyttiin edellisen kokouksen muistio. Korjattu muistio liitteenä 1.

Jaettiin pöydälle luonnos marraskuun kuulemiskierroksen lausuntopyynnön jakelulistasta. **Jakelulistaa (liite 2) koskevat kommentit Alaselle 5.9. mennessä.**

Kokouksessa kiersi lista niistä maakuntalehdistä (liite 3), joihin menee ilmoitus kuulemisesta. **Myös tätä voi kommentoida Alaselle 5.9. mennessä.**

Kuulemisen aikataulua on päivitetty: ilmoitus virallisessa lehdessä on 6.10., kuulemisaika 13.10. - 14.11. Päivitetty aikataulukko liitteenä 4.

## 3. Zonation, testianalyysin tuloksia

Santtu Kareksela ja Ninni Mikkonen esittelivät Zonation testianalyysin neljän ensimmäisen variantin tuloksia ja tapoja tulosten esittämiseen. Hyödyllisiä tapoja tulosten tarkasteluun ovat esim. esiintymiskäyrät, jotka kuvaavat tarkasteltavien piirteiden säilymistä suhteessa pinta-alan muutokseen. Karttatarkastelut visualisoivat sitä miten prioriteetiltaan parhaimmat / heikoimmat kohteet sijoittuvat sekä sitä, miten yksittäisten kohteiden priorisaatio muuttuu eri varianteissa. Exceltaulukoina voidaan esittää kohdelistoja, joista näkee mm. kunkin kohteen priorisaation eri varianteissa. Lisäksi toivottiin tarkastelua, josta näkee kohteittain mikä on kunkin analyysiin syötetyn piirteen osuus ao. kohteella piirteen kokonaismäärästä. Yksittäisten kohteiden järjestys ei sinänsä ole niin olennainen, vaan mieluummin tarkastellaan esimerkiksi ”parasta kolmannesta” tms. kohdejoukkoa.

**Jotta työryhmän jäsenet voisivat paremmin arvioida analyysin tuloksia ja toimivuutta, sovittiin, että Zonation tulokset 2a vyöhykkeeltä (pilotissa mukana oleva osa) ja kohteiden suotyypikartat toimitetaan työryhmän jäsenille mahdollisimman pian (katso myös kohta 5).** Todettiin, että olisi hyödyllistä katsoa tuloksia myös ao. alueiden kartoittajien kanssa.

Analyysissä on tällä hetkellä 59 piirrekerrosta. Tulosten esittämisessä piirteitä voisi vielä yhdistellä, jotta tulokset olisivat selkeämmin hahmotettavissa. **Sovittiin, että piirteitä ryhmitellään vielä tulostarkasteluja varten.**

## 4. SOVA

Mikael Hildén kertoi SOVA-arvioinnin nykytilanteesta (liite 5). Yhteiskunnallisten vaikutusten analyysissä käytetään hyväksi maanomistajapalautetta, kuulemisaineistoja ja ”spontaaneja” aineistoja (lehdistökeskusteluja, ota-kantaa).

Keskustelussa nostettiin esiin mm. seuraavia seikkoja:

- Jos kuulemisen perusteella jokin kohde jää pois, sen vaikutuksia jäljelle jäävään ohjelmaehdotukseen tai mahdollisten korvaavien kohteiden etsimiseen ei ehditä aikataulun puitteissa arvioida uuden Zonation analyysin avulla.
- Nolla vaihtoehdossa olisi huomioitava, että muutosta ja kehitystä tapahtuu siinäkin, esimerkiksi metsälain muutoksen myötä talouskäytöstä pois jäävillä heikkotuottoisilla ojitusalueilla ajan kuluessa tapahtuva muutos.
- Metsästyksiä olisi tarkasteltava SOVA:ssa.
- Kuulemisaineiston laajuudessa varaudutaan siihen, että joitakin kohteita voidaan joutua kuulemisen perusteella karsimaan.

Matti Sihvonen esitteli kustannuslaskennan perusteita ja alustavia tuloksia testiaineistosta (liite 6). Turvearvot ovat vielä laskematta.

Alanen muistutti, että tulokset ovat karkeita arvioita ja todelliset hinnat määräytyvät vasta maastomittausten pohjalta. Päivi Gummerus-Rautiainen täsmensi, että metsätalousarvon kokonaisarvon korjauksena on käytetty 20 %, joka on keskimääräinen arvio. Kustannusarviossa ei ole vielä huomioitu hallinnollisia kuluja, mutta ne lisätään kustannuslaskentaan. Ennallistamiskustannukset otetaan huomioon kohteiden valinnassa (Zonation), mutta niitä ei lisätä toteutuskustannuksiin.

## 5. Pisteytys, testilaskennan tuloksia

Hyväksyttiin ehdotus luokkien lisäämisestä seudulliseen suoluonnon tilaan. Uusi luokitus on:

Ojitusaste yli 85 % = 3 pistettä ja

Ojitusaste 75-85 % = 2 pistettä

Ojitusaste 50-75 % = 1 piste

Ojitusaste alle 50 % = ei pisteitä

Suojeluaste alle 2 % = 3 pistettä

Suojeluaste 2-5 % = 2 pistettä

Suojeluaste 5-10 % = 1 piste

Suojeluaste yli 10 % = ei pisteitä

Keskusteltiin Suomenselän-Maaselän ja Vihreän vyöhykkeen rajaamisesta kahden esitetyn vaihtoehdon pohjalta. Sovittiin, että Suomenselän vyöhykkeen osalta pohjana käytetään Suomen maisemamaakuntajakoon perustuvaa rajausta. Vihreä vyöhyke sovittiin rajattavaksi kattamaan alueet 50 km valtakunnan rajalta. **Tältä pohjalta tehty uusi ehdotus tässä hankkeessa käytettävästä Suomenselän-Maaselän ja Vihreän vyöhykkeen rajaamisesta on liitteenä 7. Rajauksia voi kommentoida 27.8. mennessä sihteerille.**

Muissa arvoissa muutetaan opetuskäyttö kohdassa etäisyydeksi 2 km. Kartoittajien havainnot virkistyskäytöstä ja kulttuuriperinnöstä huomioidaan – on havaittu 1p, ei havaittu 0p. Satu Kalpio muistutti, että maakuntakaavojen erilaiset luontomatkailun kehittämiseen liittyvät alueet ja vyöhykkeet tulisi myös ottaa huomioon. Muita arvoja tarkastellaan lähinnä tilanteissa, joissa tehdään valintaa luontoarvoiltaan tasa-arvoisten kohteiden kesken.

**Sovittiin, että lähetetään työryhmälle mahdollisimman pian nähtäväksi 2a- vyöhykkeen pilottiaineistosta sekä pistelaskennan että Zonation-pilottianalyysin kohdetulokset, sekä kohteiden karttarajaukset suotyypisteineen. Samalla lähetetään nähtäväksi päivitetty pistelaskennan perusteet.**

## **6. Kuuleminen**

**Ohjelmavalmistelun aikaisesta maanomistajien kuulemisesta prosessin eri vaiheissa tehdään tiivis yhteenvetoteksti.**

Kuulemisen päivitetty aikataulu liitteenä 3 (ks. myös kohta 2). Maanomistajakirjeet postitetaan 6.10. Aineisto avautuu netissä 13.10. Lisäksi se tulee nähtäville ELYihin ja YM:n.

Työryhmän syyskuun ensimmäisessä kokouksessa käsitellään mm. kuulemisaineistoon tulevan tekstiraportin runko. Lisäksi tarkastellaan kohdevalintojen painotuksia ja alueellisia määriä.

Kaksipäiväinen kokous 16.-17.9. on kohdevalinnan kannalta tärkein kokous. Tarvittavaa ennakkomateriaalia toimitetaan työryhmälle etukäteen niin paljon kuin sitä ehditään saada valmiiksi. Kohderajauksen etukätestarkasteluun tarvitaan erikoisjärjestelyjä. Todennäköisin vaihtoehto on, että rajaukset ovat jossain muodossa nähtävissä SYKEssä. Pyritään siihen, että tässä kokouksessa saataisiin ainakin selvät kohteet valittua, jotta ELYt pääsevät valmistelevaan kuulemisaineistoa.

Lisättiin 24.9. kokouksen jälkeen vielä puolenpäivän kokous seuraavaksi päiväksi eli 25.9. Kaikki kohteet on saatava valittua viimeistään tällöin.

Mahdollisten alueellisten informaatiotilaisuuksien järjestämisestä vastaavat ELYt omilla alueillaan. Tarve tällaisten järjestämiseen on tiedostettu ja esimerkiksi Etelä-Pohjanmaan ELYn alueella on pohdittu alueellisten tilaisuuksien järjestämistä niillä seutukunnilla, joissa on paljon kohteita.

Vahvistettujen maakuntakaavojen SL kohteet eivät ole mukana ohjelmavalmistelussa, ellei niiden rajauksissa ole korjaamistarvetta. Maakuntakaavan vahvistaessaan ympäristöministeriö on sitoutunut SL-kohteiden toteutukseen.

Markus Nissinen vaati, että maanvaihto tulee kirjata suojeleohjelman valmisteluasiakirjoihin yhtenä suojelun toteutusvaihtoehtona. Lisätään kirjaus. Alanen totesi, että sopivia vaihtomaita pyritään mahdollisuuksien mukaan etsimään tarvittaessa.

## **7. Muut asiat**

Hyväksyttiin Kaakkois-Suomen ja Varsinais-Suomen lisäkohteet.

Työryhmän varajäsen Juho Kytömäki oli lähettänyt 17.8.2014 työryhmän jäsenille ja varajäsenille vetoomuksen Virtain, Kihniön ja Ylöjärven (Kurun) rajalla sijaitsevan

Pahkannevan suokokonaisuuteen liittyvän Hakkurikorven alueen säilyttämisestä osana Pahkannevan kartoituskohdetta. **Sovittiin, että palataan asiaan, kun on kysytty tarkennuksia ELYn kartoittajalta ja arviota ennallistamismahdollisuuksista ennallistamisen asiantuntijoilta.**

Maanselän-Suomenselän / Vihreänvyöhykkeen asia ratkaistiin kohdassa 5.

## **8. Seuraava kokous**

**Seuraava työryhmän kokous on 8.9.2014 klo 10.00 – 15.00 (YM, Kastelli).**

16.-17.9 pidetään kaksipäiväinen kokous Helsingissä. **16.9. jatketaan kokousta pitkään iltaan ja 17.9. aloitetaan kokous klo 8.00.**

Syyskuun lopussa pidetään kokous 24.9. Sen lisäksi **lisättiin kokous torstaille 25.9. klo 8.00 – 12.00.**

## **9. Kokouksen päättäminen**

Puheenjohtaja päätti kokouksen klo 15.10.

### **LIITTEET:**

Liite 1 Työryhmän 12.8.2014 pidetyn kokouksen korjattu muistio

Liite 2 Luonnos marraskuun lausuntopyynnön jakelulistasta

Liite 3 Lehtilistaluonnos kuulemisilmoituksen julkaisukanavista

Liite 4 Kuulemisen aikataulu, päivitetty

Liite 5 Mikael Hildénin esitys

Liite 6 Kustannuslaskennan perusteita ja alustavia tuloksia

Liite 7 Suomenselän –Maanselän ja Fennoskandian vihreän vyöhykkeen rajat